

Облікова картка НДДКР

Державний обліковий номер: 0215U008653

Державний реєстраційний номер: 0111U007195

Відкрита

Дата реєстрації: 11-01-2016

1. Етапи виконання

Номер етапу: 5

Назва етапу: Державне сортовипробування. Випробування нових сортозразків льону олійного у виробничих посівах, його реклама та розвиток первинного насінництва.

Початок етапу: 01-2015

Закінчення етапу: 12-2015

Вид звітнього документа: Остаточний звіт

2. Виконавець

Назва організації: Національний науковий центр "Інститут землеробства Національної академії аграрних наук України"

Код ЄДРПОУ/ІПН: 00496834

Підпорядкованість: Національна академія аграрних наук України

Адреса: 08162, Київська обл., Києво-Святошинський район, смт.Чабани, вул.Машинобудівників 2-б

Телефон: 5262327

Телефон: 5267250

E-mail: iznaan@ukr.net

3. Власник результатів НДДКР (продукції)

Назва організації: ННЦ "Інститут землеробства НААН"

Код ЄДРПОУ/ІПН: 00496834

Адреса: вул. Машинобудівників, 2Б, смт. Чабани, Києво-Святошинський р-н., Київська обл., 08163, Україна

Підпорядкованість: Національна академія аграрних наук України

Телефон: 0445262327

E-mail: iznaan@ukr.net

4. Джерела та напрями фінансування

Підстава для проведення робіт: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

КПКВК: 6591060

Напрямок фінансування: 2.1 - фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

Джерело фінансування: 7713 - кошти держбюджету

Фактичний обсяг фінансування за звітний етап: 92.7 тис. грн.

5. Науково-технічна робота

Назва роботи (укр)

Визначити характер успадкування кількісних і якісних ознак у льону кудряша та використати його при створенні нових високопродуктивних сортів для умов Полісся і Лісостепу.

Назва роботи (англ)

To define character of inheritance of quantitative and high-quality signs at flax of kudriasha and use it for creation of new high-performance varieties for the terms of Polesye and Forest-steppe.

Реферат (укр)

Об'єкт дослідження: вивчення і виділення генетичних джерел і донорів основних господарсько-корисних ознак (кількість насінневих коробочок на рослині, маса 1000 насінин, вміст олії в насінні, тривалість вегетаційного періоду, висота рослин) та маркерних ознак (забарвлення елементів квіток і колір оболонки насіння). Вивчення взаємодії генетичних систем у контролі ознак з метою визначення донорів для подальшої селекційної роботи. Мета дослідження: визначити характер успадкування кількісних і якісних ознак у льону кудряша та створити новий високопродуктивний сорт. Результати досліджень та їх новизна: на основі вивчення селекції і виділення генетичних джерел основних господарсько-корисних ознак в гібридизацію залучені сорти і зразки з високою насінневою продуктивністю, високим вмістом олії в насінні, ранньостиглі, стійкі до основних хвороб і вилягання. В гібридних комбінаціях схрещувань першого - третього покоління F1-F3 вивчено закономірності мінливості і успадкування основних господарсько-корисних і маркерних ознак, що складає наукову новизну досліджень. За результатами досліджень в різних категоріях розсадників виділені зразки льону олійного, які за окремими та за комплексом ознак перевищують стандарт - сорт Південна ніч. Зокрема, в колекційному розсаднику виділено ряд сортів і зразків, які за врожайністю насіння перевищили стандарт на 8-12%. Також виділено ряд номерів за вмістом олії в насінні понад 45,0% тоді як у стандарту - 42,0%. Виділено ранньостиглі номери з тривалістю вегетаційного періоду 80-84 дні, проти 85 у стандарту. В селекційному розсаднику виділено зразки з урожайністю насіння 200-210 г/м², проти 180 г/м² у стандарту. В попередньому сортовипробуванні виділено а 7 селекційних зразків, за врожайністю насіння перевищили стандарт від 0,40 до 1,10 т/га, при рівні врожайності стандарту 1,70 т/га. В конкурсному сортовипробуванні виділено номери які за врожайністю насіння достовірно перевищили на 0,72-1,08 т/га (НІР 0,05 - 0,11 т/га), однак з них лише № 5-7, перевищили достовірно стандарт за вмістом олії і два з них (Акварин і Північна Зірка) в 2015 році були передані на Державне сортовипробування. Область впровадження: сільськогосподарські підприємства різних форм власності в Лісостепу і Поліссі.

Реферат (англ)

The object: to study the genetic and selection of donors and sources of economically useful main features (number of seed bolls per plant, weight of 1000 seeds, oil content in seeds, the length of growing season, plant height) and marker characteristics (color elements flowers and color shells seed). The study of genetic interactions in control signs to identify donors for further breeding. Objective: to determine the nature of inheritance of quantitative and qualitative traits in flax Kudryash and create a new high-performance grade. Results and novelty: by studying the breeding and selection of genetic sources of major economically useful traits involved in hybridization patterns and varieties with high seed productivity, high oil content in seeds, Early resistant to major diseases and lodging. In the first hybrid combinations of crosses - the third generation F1-F3 studied patterns of variation and inheritance of major economically useful signs and marker that is scientific novelty of research. According to the research in different categories nurseries color samples linseed, which are separate and for exceeding standard set of features - sort of southern night. In particular, the Collector nursery varieties and highlighted a number of samples that exceeded the yield of standard seed for 8-12%. Also highlighted a number of rooms for the oil content in the seeds of more than 45.0% while the standard - 42.0%. Early numbers are allocated to the duration of the vegetation period 80-84 days, against 85 in standard. In breeding nursery selected samples from the seed yield 200-210 g / m² to 180 g / m² in the standard. In the previous strain testing selected samples and 7 selection, the yield seeds exceeded the standard of 0.40 to 1.10 tonnes / ha, the yield level standard 1.70 t / ha. In the competitive strain testing numbers are allocated for seed yield significantly exceeded at

0,72-1,08 t / ha (NIR 0.05 - 0.11 t / ha), but they just № 5-7, significantly exceeded the standard by content oil and two (Akvamaryn i Pivnichna Zirka) in 2015 were transferred to the State sort testing. Implementation region: agricultural enterprises of different ownership forms.

Індекс УДК: 633.81/.85, 631.5:633.854.54

Коди тематичних рубрик НТІ: 68.35.37

6. Науково-технічна продукція (НТП)

НТП 1

Назва продукції (укр): Сорти льону олійного (кудряша): Аквамарин і Північна Зірка

Назва продукції (англ): Varieties of flax linum oil: Akvamaryn and Pivnichna Zirka

Очікувані результати:

Галузь застосування: АПК. Сільськогосподарське виробництво в.т.ч. рослинництво і насінництво

Опис продукції (укр): - Аквамарин - сорт створено методом індивідуального добору з гібридної популяції. Рослини висотою 55-60 см, колір насіння - коричневий, колір квітки - голубий з синіми жилками, квітка за розміром - середня, пелюстки великі розділені, пиляки - кремові. Тип гілкування у верхній частині стебла - сильне. Коробочка (розмір) - велика. Забарвлення рослини і листя - насичено зелене. Маса 1000 насінин - 8,0 г. Сорт з потенціалом врожайності - 3,5 т/га. Вегетаційний період - 90 діб. Вміст олії в насінні - 42,0%. - Північна Зірка - сорт створено методом індивідуального добору з гібридної популяції. Рослини висотою 55-60 см, колір насіння - коричневий з блиском, колір квітки - білий, квітка за формою - зірчаста, квітка за розміром - середня, жилки на пелюстках - темно білого кольору, пелюстки - видовжені, розділені і по краю мають бахромчастість, пиляки - кремово-жовті. Тип гілкування у верхній частині стебла - сильне. Коробочка (розмір) - велика. Кількість коробочок - значна (понад 30 шт.). Листя за розміром - вели

Соціально-економічна спрямованість НТП:

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Впроваджено

Строки впровадження: 3-5 років

Виробник продукції: ННЦ "Інститут землеробства НААН"

Споживачі продукції: Підприємства харчової і переробної промисловості

Перспективні ринки: АПК. Сільськогосподарське виробництво, в.т.ч. рослинництво. Експорт.

Права інтелектуальної власності: За договорами

Форми та умови передачі продукції: Продаж продукції

7. Бібліографічний опис

1.Слісарчук М. При селекції новітніх сортів льону олійного успішно використані генетичні джерела його якісних і кількісних ознак // Слісарчук М., Динник О., Клименко Т., Вишнівська Ю. / Зерно і хліб. - 2014р. - №2. - С. 42-43. 2. Слісарчук М.В. Удосконалення техніки гібридизації льону олійного і льону-довгунцю при створенні нового вихідного матеріалу // Слісарчук М.В., Динник В.П., Клименко Т.Є., Вишнівська Ю.С. / Вісник аграрної науки. - 2014р. - № 3. - С. 45-49. Слісарчук, М.В. Експрес-метод визначення вмісту олії в насінні на ранніх етапах селекції льону олійного та льону-довгунця/М.В. Слісарчук, //Вісник Центру наукового забезпечення АПВ Харківської області. - 2015.- Вип. 18. - С. 160-164. Заявка № 15035004 на сорт льону олійного Аквамарин та № 15035003 на сорт льону олійного Північна Зірка в Державній ветеринарній та фітосанітарній службі України

8. Звітна документація

Кількість сторінок в звіті: 55

Мова звіту: Українська

Умови поширення в Україні: Не заборонено

Умови передачі іншим країнам: Не заборонено

Кількість файлів у звіті: 1

9. Заключні відомості

Перелік осіб-виконавців

Вишнівська Юлія Станіславівна

Клименко Тетяна Євгенівна

Кондратюк Віктор Васильович

Лісовий Олександр Борисович

Левченко Тетяна Миколаївна

Пивовар Тетяна Миколаївна

Керівник організації:

Камінський Віктор Францевич

Керівники роботи:

Слісарчук Микола Віталійович

**Керівник відділу реєстрації наукової діяльності
УкрІНТЕІ**

Юрченко Т.А.